

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Модернізація бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі: застосування національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку

Наталія Сушко,
експерт з питань управління державними
фінансами та бухгалтерського обліку,
к.е.н., доцент

Київ 02 – 16 серпня 2019 року

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Реформування системи бухгалтерського обліку в державному секторі України

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Передумови запровадження реформи

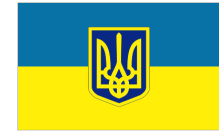
➤ **Необхідність:**

- гармонізації законодавства України з питань бухгалтерського обліку та фінансової звітності до вимог міжнародного законодавства
- врегулювання на законодавчому рівні питання методу відображення в бухгалтерському обліку операцій

➤ **Відсутність** можливості співставлення даних про фінансовий стан держави з аналогічними звітними даними інших країн

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Законодавчі підстави реформування бухгалтерського обліку в державному секторі

- ❖ Указ Президента України від 25.12.2001 №1251/2001 „Про зміцнення фінансової дисципліни і попередження правопорушень в бюджетній сфері”
- ❖ **Стратегія модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007-2015 роки** (схвалена постановою Кабінету Міністрів України від 16.01.2007 № 34)

Мета: Удосконалення системи бухгалтерського обліку в державному секторі з **урахуванням вимог міжнародних стандартів IPSAS**

- ❖ **Стратегія розвитку системи управління державними фінансами** (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.08.2013 № 774-р)

Мета: Вдосконалення системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності з **урахуванням вимог IPSAS** шляхом:

- запровадження НП(С)БОДС, **розроблених з урахуванням вимог IPSAS**,
- перехід на єдині методологічні засади бухгалтерського обліку і звітності,
- створення уніфікованої організаційної та інформаційної облікової системи

- ❖ **Стратегія модернізації системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі на період до 2025 року** (схвалена розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.06.2018 № 437-р)

Мета: Підвищення якості, повноти та достовірності даних фінансової звітності, на основі яких приймаються управлінські рішення у сфері державних фінансів

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Комітет з питань державного сектору Міжнародної федерації бухгалтерів (Комітет)

Статус: постійно діючий комітет Правління Міжнародної федерації бухгалтерів (МФБ)

Повноваження Комітету: видає та публікує Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку державного сектору (МСБОДС), Рекомендації, Дослідження та Тематичні документи

Мета Комітету: розробка програм, спрямованих на поліпшення управління фінансами та підзвітності державного сектору

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Суб'єкти застосування МСБОДС

- Національні уряди
- Регіональні уряди (наприклад, уряди штатів, провінцій, територій),
- Місцеві уряди (наприклад, міські, районні (селищні))
- Департаменти, агенції

Важливо ! Стандарти не застосовуються державними комерційними підприємствами

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Перелік МСБОДС

I. Регулюють склад звітності та порядок її представлення

МСБОДС 1 «Подання фінансових звітів»

МСБОДС 2 «Звіт про рух грошових коштів»

МСБОДС 10 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції»

МСБОДС 14 «Події після дати звітності»

МСБОДС 18 «Звітність за сегментами»

МСБОДС 20 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін»

МСБОДС 22 «Розкриття фінансової інформації про загальний державний сектор»

МСБОДС 24 «Представлення у фінансових звітах інформації про виконання бюджетів»

МСБОДС 34 «Окрема фінансова звітність» *(виданий у січні 2015 р.; застосовується з 01.01.2017; замінює МСБОДС 6)*

МСБОДС 35 «Консолідована фінансова звітність» *(виданий у січні 2015 р.; застосовується з 01.01.2017; замінює МСБОДС 6)*

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

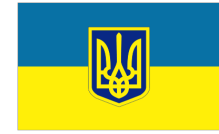
Перелік МСБОДС

II. Регулюють порядок обліку та представлення інформації за активами, зобов'язаннями, доходами та витратами

- МСБОДС 3 «Чистий надлишок або дефіцит за період, суттєві помилки та зміни в обліковій політиці»
- МСБОДС 4 «Вплив змін валютних курсів»
- МСБОДС 5 «Витрати на позику»
- МСБОДС 9 «Дохід від операцій обміну»
- МСБОДС 11 «Будівельні контракти»
- МСБОДС 12 «Запаси»
- МСБОДС 13 «Оренда»
- МСБОДС 16 «Інвестиційна нерухомість»
- МСБОДС 17 «Основні засоби»
- МСБОДС 19 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи»

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Перелік МСБОДС

II. Регулюють порядок обліку та представлення інформації за активами, зобов'язаннями, доходами та витратами

МСБОДС 21 «Зменшення корисності активів, які не генерують грошові КОШТИ»

МСБОДС 23 «Дохід від необмінних операцій (податки та трансферти)»

МСБОДС 26 «Зменшення корисності активів, які генерують грошові КОШТИ»

МСБОДС 27 «Сільське господарство»

МСБОДС 28 «Фінансові інструменти: подання інформації» *(виданий у січні 2010 р.; застосовується з 01.01.2013; замінює МСБОДС 15)*

МСБОДС 29 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» *(виданий у січні 2010 р.; застосовується з 01.01.2013; замінює МСБОДС 15)*

МСБОДС 30 «Фінансові інструменти: розкриття інформації» *(виданий у січні 2010 р.; застосовується з 01.01.2013; замінює МСБОДС 15)*

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Перелік МСБОДС

II. Регулюють порядок обліку та представлення інформації за активами, зобов'язаннями, доходами та витратами

МСБОДС 31 «Нематеріальні активи»

МСБОДС 32 «Концесійний договір на обслуговування: Дарувальник»

МСБОДС 33 «Перше застосування методу нарахування за МСБОДС»

МСБОДС 36 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства» *(виданий у січні 2015 р.; застосовується з 01.01.2017 р.; замінює МСБОДС 7)*

МСБОДС 37 «Спільні угоди» *(виданий у січні 2015 р.; застосовується з 01.01.2017 р.; замінює МСБОДС 8)*

МСБОДС 38 «Інформація про участь в капіталі інших підрозділів»

МСБОДС 39 «Виплати працівникам» *(виданий у липні 2016 р.; застосовується з 01.01.2018 р. та замінює МСБОДС 25)*

МСБОДС 40 «Угоди щодо взаємовигідних дій між організаціями державного сектору»

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Підходи до імплементації МСБОДС до національного законодавства

Світова практика передбачає :

- Повне прийняття МСБОДС в якості національних стандартів
- Розробка власних національних стандартів на основі МСБОДС

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Основні напрями реалізації реформи

Удосконалення

Бухгалтерського обліку

Звітності

Створення

**Уніфікованої організаційної
системи бухгалтерських служб
бюджетних установ**

**Уніфікованої інформаційної
облікової системи**

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Шляхи реалізації реформи

- Розробка і запровадження національних стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі, з урахуванням вимог МСБОДС
- Створення єдиного плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, гармонізованого з бюджетною класифікацією
- Удосконалення методів складання та консолідації фінансової звітності
- Уніфікація організаційної системи бухгалтерських служб бюджетних установ

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Зміни до законодавства, пов'язані із модернізацією бухгалтерського обліку в державному секторі

- Бюджетний кодекс України
- Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”
- Постанова Кабінету Міністрів України від 26.01.2011 № 59 “Про затвердження Типового положення про бухгалтерську службу бюджетної установи”
- Накази Міністерства фінансів України про затвердження: НП(С)БОДС; плану рахунків та порядку його застосування; типової кореспонденції рахунків; методичних рекомендацій щодо застосування окремих стандартів; порядку заповнення форм фінансової звітності; порядку проведення оцінки виконання головним бухгалтером бюджетної установи своїх повноважень

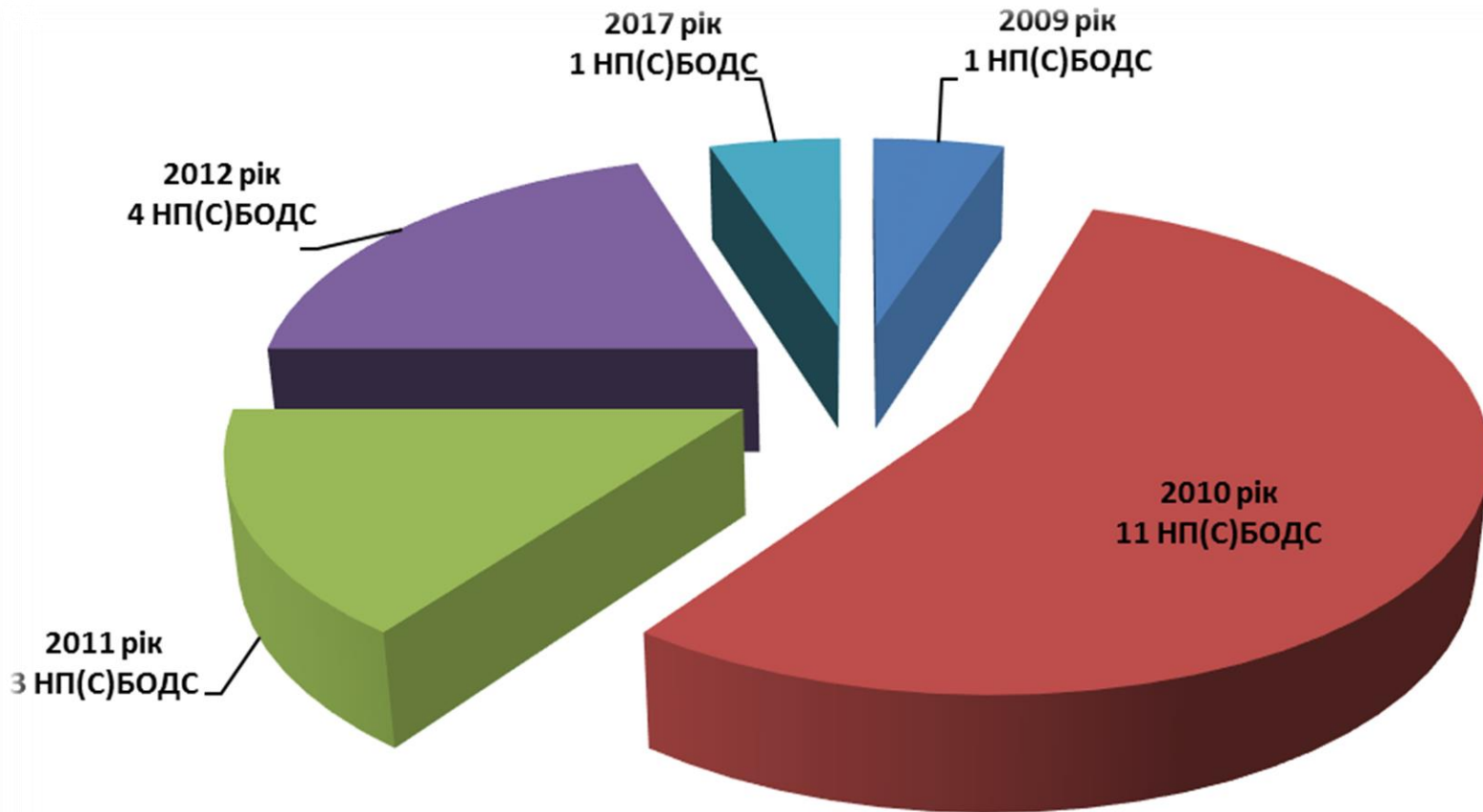

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Розробка національних положень (стандартів)

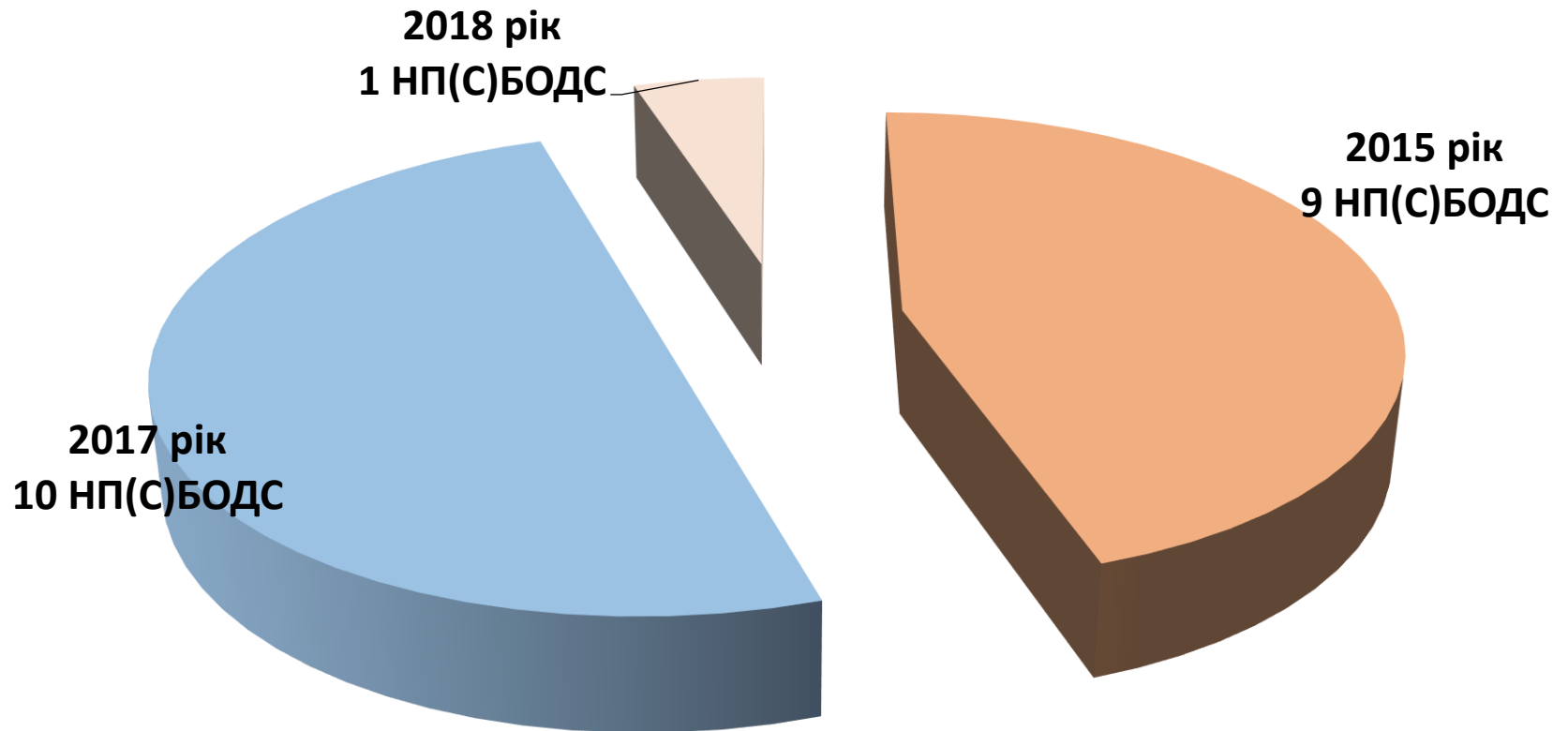

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

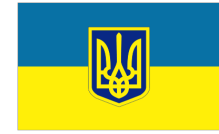
Україна

Запровадження 20 НП(С)БОДС

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Запровадження НП(С)БОДС

2015 рік

Бухгалтерський облік

- 121 Основні засоби
- 122 Нематеріальні активи
- 123 Запаси
- 125 Зміни облікових оцінок та виправлення помилок
- 127 Зменшення корисності активів
- 128 Зобов'язання
- 130 Вплив змін валютних курсів
- 132 Виплати працівникам
- 133 Фінансові інвестиції

2017 рік

Фінансова звітність

- 101 Подання фінансової звітності
- 102 Консолідована фінансова звітність
- 103 Фінансова звітність за сегментами
- 105 Фінансова звітність в умовах гіперінфляції

Бухгалтерський облік

- 124 Доходи
- 126 Оренда
- 129 Інвестиційна нерухомість
- 131 Будівельні контракти
- 134 Фінансові інструменти
- 135 Витрати

2018 рік

Бухгалтерський облік

- 136 Біологічні активи

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Підготовчі заходи щодо впровадження національних стандартів

- Створення методологічної бази щодо застосування стандартів
- Розробка та затвердження плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі й порядку його застосування
- Удосконалення програмного забезпечення
- Навчання персоналу

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

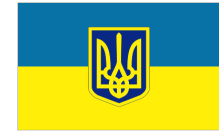
Україна

Нормативно-правові акти щодо впровадження національних стандартів

- **План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі** (*наказ Міністерства фінансів України від 31.12.13 р. № 1203*)
- **Порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі та Типова кореспонденція субрахунків бухгалтерського обліку для відображення операцій з активами, капіталом та зобов'язаннями розпорядниками бюджетних коштів та державними цільовими фондами** (*наказ Міністерства фінансів України від 29.12.15 р. № 1219*)
- **Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів державного сектору**
- **Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку нематеріальних активів суб'єктів державного сектору**
- **Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів суб'єктів державного сектору**
- **Методичні рекомендації щодо облікової політики суб'єкта державного сектору** (*наказ Міністерства фінансів України від 23 січня 2015 року № 11*)

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Гармонізація бюджетної класифікації із статистикою державних фінансів (GFS 2001)

Бюджетна класифікація
(економічна класифікація видатків бюджету)

Коди бюджетної класифікації

Наказ МФУ від 14.01.2011 № 11
із змінами, внесеними наказом
МФУ від 26.12.2011 № 1738

Інструкція щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету

Наказ МФУ від 12.03.2012 № 333
із змінами, внесеними наказом
МФУ від 21.06.2012 № 754

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Уніфікація організаційної системи бухгалтерських служб бюджетних установ

Нормативно-правові акти

- Постанова Кабінету Міністрів України від 26.01.2011 № 59 “Про затвердження Типового положення про бухгалтерську службу бюджетної установи”
- Наказ Міністерства фінансів України від «Про затвердження Порядку проведення оцінки виконання головним бухгалтером бюджетної установи своїх повноважень» від 01.12.2011 № 1537

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Оцінювання головного бухгалтера

Внутрішнє:

Складання анкети про виконання головним бухгалтером бюджетної установи своїх повноважень

Зовнішнє:

Проведення оцінки органом Казначейства за визначеним переліком питань

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Модернізація системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі на період до 2025 року

Заплановані заходи:

- Переклад на українську мову міжнародних стандартів
- Розроблення нових НП(С)БОДС на основі міжнародних стандартів
- Розроблення змін до НП(С)БОДС у зв'язку із змінами міжнародних стандартів та з урахуванням змін у національному законодавстві
- Розроблення методичних рекомендацій до НП(С)БОДС
- Здійснення розпорядниками бюджетних коштів внутрішнього контролю за веденням бухгалтерського обліку та складенням фінансової звітності
- Оприлюднення головними розпорядниками бюджетних коштів річної фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності
- Проведення заходів щодо навчання та підвищення кваліфікації працівників бюджетних установ з питань бухгалтерського обліку

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Тема

«Модернізація бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі: *облік запасів*»

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Зміст

1. Визнання та оцінка запасів, отриманих безоплатно
2. Відображення у бухгалтерському обліку нестач на лишків запасів
3. Методи оцінки вибуття запасів
4. Облік запасів, виготовлених власними силами

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Нормативно – правові акти з обліку запасів

- **Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 123 «Запаси»** (наказ Міністерства фінансів України від 12.10.2010 № 1202);
- **Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів суб'єктів державного сектору** (наказ Міністерства фінансів України від 23.01.2015 № 11)
- **План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі** (наказ Міністерства фінансів України від 31.12.13 р. № 1203)
- **Типова кореспонденція субрахунків бухгалтерського обліку для відображення операцій з активами, капіталом та зобов'язаннями розпорядниками бюджетних коштів та державними цільовими фондами** (наказ Міністерства фінансів України від 29.12.15 р. № 1219)

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Визначення терміну «ЗАПАСИ»

Це активи, які:

утримуються для подальшого **продажу,**
безоплатного розподілу, передачі за умов
звичайної господарської діяльності;

перебувають у процесі звичайної діяльності суб'єкта
державного сектору для подальшого споживання;

перебувають у формі сировини чи допоміжних
матеріалів для використання у виробництві
продукції, при виконанні робіт, наданні послуг або
для досягнення поставленої мети та/або
задоволення потреб суб'єкта державного сектору

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

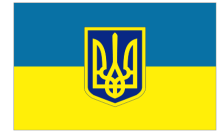
Україна

Умови визнання у обліку запасів

- **вартість** запасів **можливо достовірно**
визначити
- існує **ймовірність** **майбутніх**
економічних вигід, пов'язаних з їх
використанням
та/або
- **мають потенціал корисності**

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Види безоплатної передачі запасів

- Передача від юридичних та фізичних осіб відповідно до законодавства (гуманітарна допомога, благодійництво)
- Внутривідомче переміщення запасів
- Операції обміну

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Первісна вартість запасів, придбаних за плату

Собівартість запасів, яка складається з таких фактичних витрат:

- ✓ сума, що **сплачується згідно з договором** постачальнику (продавцю), за вирахуванням непрямих податків
- ✓ сума **ввізного мита**
- ✓ сума **непрямих податків** у зв'язку із придбанням запасів, які **не відшкодовуються** суб'єктам державного сектора
- ✓ **транспортно-заготівельні витрати** (витрати на заготівлю запасів, оплата тарифів (фрахту) за вантажно-розвантажувальні роботи і транспортування запасів усіма видами транспорту до місця їх використання, включаючи витрати зі страхування ризиків транспортування запасів)
- ✓ **інші витрати**, які безпосередньо пов'язані із придбанням запасів і приведенням їх у стан, у якому вони придатні для використання в запланованих цілях. До таких витрат, зокрема, належать прямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати суб'єкта державного сектора на доопрацювання й підвищення якісно технічних характеристик запасів

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Первісна вартість запасів, отриманих безоплатно від юридичних і фізичних осіб

Справедливій вартості на дату отримання з урахуванням витрат передбачених у п. 8 розд. II НП(С)БОДС 123 «Запаси»

Важливо

Первісною вартістю запасів, отриманих безоплатно від фізичних та юридичних осіб (крім суб'єктів державного сектору), може бути **вартість, щодо якої є достовірна інформація**

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

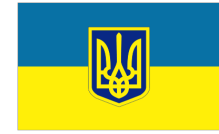
Не включаються до первісної вартості запасів

- Понаднормові втрати і нестачі запасів
- Фінансові витрати
- Витрати на зберігання, крім тих витрат, які необхідні перед наступним етапом виробництва
- Загальногосподарські та інші подібні витрати, які безпосередньо не пов'язані із придбанням і доставкою запасів та приведенням їх до стану, в якому вони придатні для використання в запланованих цілях
- Витрати на збут

Важливо ! Названі витрати належать до витрат того періоду, в якому вони були здійснені (установлені)

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Оприбуткування безоплатно отриманих запасів (крім внутрівідомчого переміщення)

№ Т/К	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
5.5	Отримання запасів як гуманітарної допомоги (договір, угода, акт прийому - передачі)	2313	7511
5.6	Відображення касових видатків	2117	2313
3.6	Оприбуткування запасів як гуманітарної допомоги	15, 18	2117

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Первісна вартість запасів, отриманих безоплатно від суб'єктів державного сектора

ДОРІВНЮЄ :

Балансовій вартості запасів суб'єктів державного сектора, що їх передав з урахуванням витрат передбачених у п. 8 розд. II НП(С)БОДС 123 «Запаси»

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

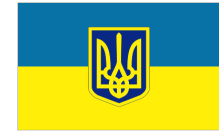
Україна

Безоплатна передача (отримання) запасів, в т. ч. МШП

№ Т/К	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
3.3	За операціями з внутрівідомчої передачі запасів відображено суми переданих виробничих запасів та інших нефінансових активів (суб'єктом державного сектору, що передав)	2711	15, 18
3.5	За операціями з внутрівідомчої передачі запасів відображено списання виробничих запасів та інших нефінансових активів (суб'єктом державного сектору, що їх передав)	8013	2711

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Безоплатна передача (отримання) запасів, в т. ч. МШП

№ Т/К	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
3.2	Отримання виробничих запасів та інших нефінансових активів за операціями з внутрівідомчої передачі запасів	15, 18	6611
3.4	Списання використаних виробничих запасів та інших нефінансових активів суб'єктом державного сектору, що отримав їх за операціями з внутрівідомчої передачі запасів	6611	15, 18

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Первісна вартість запасів, отриманих у результаті обміну

ДОРІВНЮЄ:

балансовій вартості переданих запасів

Якщо балансова вартість переданих запасів суттєво відрізняється від їх справедливої вартості, то первісною вартістю отриманих запасів є їх справедлива вартість на дату оприбуткування

Ст. 45 БКУ (здійснення видатків виключно у грошовій формі, крім випадків, визначених законом про бюджет)

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Врегулювання нестач і лишків запасів

Лишки

Підлягають оприбуткуванню із збільшенням доходів за спеціальним фондом кошторису установи. Оцінюються при оприбуткуванні за **справедливою вартістю**

Нестача у межах
норм природного
убутку

Списують за розпорядженням керівника на фактичні видатки

Нестача понад
норми
природного
убутку

Встановлено винні особи: Нестачі списують з балансу установи та відносять на **рахунок винних осіб**

Не встановлено винні особи: До моменту встановлення винних осіб або припинення кримінального провадження нестачі списують з балансу установи та зараховують на **позабалансовий облік**

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

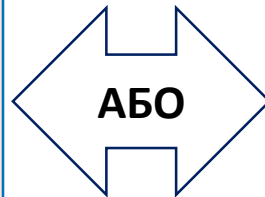

Україна

Облік нестач запасів

**На балансовому
субрахунку**

**2115 «Розрахунки з
відшкодування завданих
збитків» - якщо суми
нестач, а також суми
збитків віднесені на
винних осіб**

**На позабалансовому
субрахунку**

**073 «Невідшкодовані
нестачі і втрати від
псування цінностей
розпорядників
бюджетних коштів» - до
моменту встановлення
винних осіб**

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Облік нестач запасів

№ Т/К	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
	Виявлені нестачі та втрати запасів в межах встановлених норм природного убутку під час зберігання, а також нестачі та втрати запасів понад норми природного убутку визнаються витратами звітного періоду	8113	15
	<i>Водночас:</i> Віднесено суму збитків, що підлягають відшкодування на винну особу	2115	7112
	Утримано із заробітної плати винної особи суму відшкодування збитків	6511	2115

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Лишки запасів

Хто оцінює?

Оцінку лишків може провести **комісія установи**.
Залучати професійного оцінювача не обов'язково

Як оцінити?

Виявлені матеріальні цінності **оцінюються за справедливою вартістю**

Як оформити?

Результати оцінки повинні бути оформлені **актом оцінки довільної форми**

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Оприбуткування запасів та МШП, виявлених при інвентаризації, що будуть використовуватись установою

№ Т/К	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
3.8	Оприбуткування виробничих запасів, малоцінних та швидкозношуваних предметів та інших нефінансових активів, раніше не врахованих на балансі, а також надлишків запасів, виявлених при інвентаризації, які будуть використовуватись для потреб установи	15, 1812, 1814, 1815, 1816	7112

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Оприбуткування запасів, раніше не врахованих в балансі та отриманих від ліквідації (розбирання) необоротних активів

№ Т/К	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
3.9	Оприбуткування виробничих запасів, малоцінних та швидкозношуваних предметів та інших нефінансових активів, раніше не врахованих на балансі, а також отриманих від ліквідації та розбирання необоротних активів, які передбачається реалізувати	15, 1812, 1814, 1815, 1816	7211

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

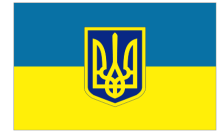
Методи оцінки вибуття запасів

- Ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів
- Середньозваженої собівартості
- Метод ФІФО

* Для всіх одиниць обліку запасів, що мають однакове призначення та однакові умови використання, застосовується один із наведених методів

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Облік МШП, переданих в експлуатацію

Виключаються зі складу активів (списується з балансу) з подальшою організацією оперативного **кількісного обліку таких предметів**

- за місцями експлуатації
- відповідальними особами

протягом строку їх
фактичного
використання

Облік у Книзі складського обліку запасів (типова форма № 3-9)

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Склад виробничої собівартості продукції

- прямі матеріальні витрати
- прямі витрати на оплату праці
- інші прямі витрати

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Облік виробництва продукції (робіт, послуг)

№ Т/К	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
9.1	Відображення витрат із заробітної плати працівникам, пов'язаних з організацією та наданням послуг, виготовленням продукції, виконанням робіт	8111	6511
		16	8111
9.2	Нарахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування	8112	6313
		16	8112
9.3	Передача матеріалів і продуктів харчування в переробку	8113	15
		16	8113

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Документальне оформлення операцій із запасами

Форми первинних документів з надходження, руху та вибуття запасів визначені:

- наказом Державного казначейства України від 18.12.2000 р. № 130
- наказом Міністерства статистики України від 21.06.1996 р. № 193

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Дякую за увагу!

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Тема

«Модернізація бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі: *облік фінансових активів*»

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Зміст

1. Облік дебіторської заборгованості
2. Облік фінансових інвестицій
3. Облік грошових коштів та їх еквівалентів
4. Облік витрат майбутніх періодів

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Терміни

- **Безнадійна дебіторська заборгованість** - поточна дебіторська заборгованість, щодо якої існує впевненість про її неповернення боржником, або дебіторська заборгованість, строк позовної давності якої минув
- **Дебітори** - юридичні та фізичні особи, які внаслідок минулих подій заборгували установі певні суми грошових коштів, їх еквівалентів або інших активів
- **Дебіторська заборгованість** - сума заборгованості дебіторів установі на певну дату
- **Дебіторська заборгованість, строк позовної давності якої минув**, - дебіторська заборгованість, що обліковується після закінчення терміну позовної давності

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Терміни

- **Підзвітна особа** - працівник установи, який отримав під звіт кошти для майбутніх видатків
- **Підзвітна сума** - кошти, видані працівникові установи на витрати, пов'язані зі службовими відрядженнями, та/або на адміністративно-господарські витрати
- **Попередня оплата (аванс)** - оплата товарів (робіт, послуг), які будуть поставлені (виконані, надані) установі після отримання платежу, у разі якщо здійснення попередньої оплати (авансу) передбачено бюджетним законодавством
- **Прострочена дебіторська заборгованість** - дебіторська заборгованість, що виникає на 30-й день після закінчення терміну обов'язкового платежу згідно з укладеними договорами або якщо дата платежу не визначена після виписування рахунку на оплату;

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Попередня оплата: відображення у обліку

Приклад

Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн.
Перерахування сум постачальникам згідно з пред'явленими рахунками за матеріальні цінності та отримані послуги, за електричну енергію та комунальні послуги, за замовлення транспорту на доставку матеріалів і продуктів харчування тощо шляхом попередньої оплати у випадках, передбачених законодавством	2113, 2117	2313	4 000

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Списання сум дебіторської заборгованості після закінчення строку позовної давності

Зміст операції	Дебет	Кредит
Списання сум дебіторської заборгованості після закінчення строку позовної давності	5512	2117

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

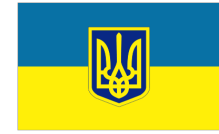
Україна

Відображення дебіторської заборгованості за роботи, послуги, вироби та продукцію

Зміст операції	Дебет	Кредит
Нарахування суми надходжень від реалізації робіт, послуг, виробів і продукції	2111	7111

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Відображення дебіторської заборгованості за оренду майна та комунальні послуги

Зміст операції	Дебет	Кредит
Нарахування плати за оренду майна	2117	7411
Нарахування плати за комунальні послуги зданого в оренду приміщення, яка відповідно до законодавства відноситься на відшкодування касових видатків	2117	8013, 8113

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Визнання фінансових інвестицій

Фінансові інвестиції - активи, які утримуються (контролюються) суб'єктом державного сектору з метою отримання економічних вигід від їх володіння

Фінансові інвестиції визнаються у разі, якщо суб'єкт державного сектору:

- здійснює контроль за фінансовими інвестиціями
- їх оцінка може бути достовірно визначена
- існує імовірність отримання суб'єктом державного сектору економічних вигід або потенціалу корисності

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Види фінансових інвестицій

Довгострокові

зі строком погашення на дату балансу більше дванадцяти місяців, що утримуються суб'єктом державного сектору не для продажу

Поточні

зі строком погашення на дату балансу не більше дванадцяти місяців, які призначені до продажу і можуть бути вільно реалізовані у будь-який момент

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Собівартість фінансової інвестиції

Фінансові інвестиції первісно оцінюються та відображаються у бухгалтерському обліку **за собівартістю**

Собівартість фінансової інвестиції складається з:

- ціни її придбання
- комісійних винагород
- податків, зборів
- інших витрат, безпосередньо пов'язаних з придбанням фінансової інвестиції

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Собівартість фінансової інвестиції

Фінансові інвестиції, набуті **в обмін** на грошові кошти та інші активи, у тому числі внесені до статутного капіталу підприємств, оцінюються **за балансовою вартістю переданих активів**

Зміст операції	Дебет	Кредит
Придбання фінансових інвестицій шляхом внесення до статутного капіталу грошових коштів	2511, 2512, 2513	2311, 2313
Водночас проведення другого запису	54	5211, 5212, 5213

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Собівартість фінансової інвестиції

Зміст операції	Дебет	Кредит
Придбання фінансових інвестицій шляхом внесення до статутного капіталу необоротних активів	2511, 2512, 2513	1013 - 1018, 11, 12
Списання сум нарахованого зносу (накопиченої амортизації)	1411 - 1413	1013 - 1018, 11, 12
Водночас відображення змін у капіталі	51, 5511, 5521	5211, 5212, 5213

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Вилучення фінансових інвестицій

При вилученні зі сфери управління суб'єкта державного сектору підприємств державного, комунального секторів економіки **зменшуються фінансові інвестиції**, пов'язані з цими підприємствами, **з одночасним зменшенням власного капіталу (у частині капіталу в підприємства)**, що відноситься до цієї фінансової інвестиції, із віднесенням у разі виникнення суми різниці на фінансовий результат

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Вилучення фінансових інвестицій

Зміст операції	Дебет	Кредит
Вилучення зі сфери управління суб'єкта державного сектору підприємств державного, комунального секторів економіки та зменшення розміру власного капіталу у підприємствах, які належать до сфери управління суб'єкта державного сектору	5211, 5212, 5213	2511, 2512, 2513
суми різниць	5511	2511, 2512, 2513

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Грошові кошти та їх еквіваленти

➤ Грошові кошти:

- ✓ готівка
- ✓ кошти на рахунках в органах Казначейства та у банках
- ✓ депозити до запитання

➤ Еквіваленти грошових коштів:

- ✓ короткострокові, високоліквідні фінансові інвестиції, які вільно конвертуються у певні суми грошових коштів і які характеризуються незначним ризиком зміни вартості

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Повернення грошових коштів

Суми коштів, які надходять у поточному бюджетному періоді на реєстраційні, спеціальні реєстраційні рахунки, відкриті в органах Казначейства, або поточні рахунки, відкриті в установах банків (**крім власних надходжень**), як повернення дебіторської заборгованості, яка виникла у попередніх бюджетних періодах, **перераховуються до доходів загального фонду відповідного бюджету**

Зміст операції	Дебет	Кредит
Повернення дебіторської заборгованості, яка виникла у попередніх бюджетних періодах	2311, 2313	2117
Перерахування коштів до доходів загального фонду відповідного бюджету	5512	2311, 2313

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Повернення грошових коштів

На суми коштів, які надходять у поточному бюджетному періоді на спеціальні реєстраційні рахунки, відкриті в органах Казначейства, або поточні рахунки, відкриті в установах банків, як повернення дебіторської заборгованості, яка виникла у попередніх бюджетних періодах, за **рахунок власних надходжень** бюджетних установ **коригується результат виконання кошторису з одночасним збільшенням доходів поточного періоду**

Зміст операції	Дебет	Кредит
Повернення дебіторської заборгованості, яка виникла у попередніх бюджетних періодах, за рахунок власних надходжень	2311, 2313	2117
Коригування фінансового результату та визнання доходів	5512	7111

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

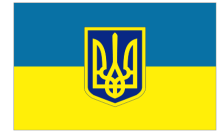
ІНШІ КОШТИ

Склад інших коштів:

- **грошові документи** (у національній та іноземних валютах), які знаходяться в касі установи (поштові марки, сплачені проїзні документи, путівки до санаторіїв, пансіонатів, будинків відпочинку, кошти, що містяться в акредитивах, у чекових книжках та в інших грошових документах)
- **кошти в дорозі**

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Грошові документи: відображення у обліку

Зміст операції	Дебет	Кредит
Оприбуткування грошових документів	2213	2113, 6211
Видача під звіт грошових документів	2116	2213
Списання грошових документів на підставі акту	8013	2116

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Кошти в дорозі: відображення у обліку

Кошти в дорозі - коштів, які перераховані в останні дні місяця на реєстраційні/поточні рахунки, але будуть зараховані в наступному місяці

Зміст операції	Дебет	Кредит
Відображено кошти в дорозі	2215	2211
Зарахування сум на поточні, реєстраційні, спеціальні реєстраційні рахунки та інші рахунки коштів, які надійшли в касу в останні дні місяця	2311, 2313	2215

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Витрати майбутніх періодів: відображення у обліку

Зміст операції	Дебет	Кредит
Здійснення витрат у звітному періоді, які підлягають віднесенню на витрати в майбутніх звітних періодах	2911	2117
Списання витрат майбутніх періодів та включення їх до складу витрат звітного періоду	8013	2911

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Дякую за увагу!

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Тема

«Модернізація бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі: *облік доходів і витрат*»

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Зміст

1. Облік доходів
2. Облік витрат
3. Облік фінансового результату

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

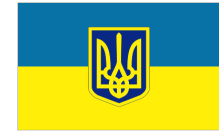
Україна

Нормативно – правові акти з обліку доходів

- **Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 124 «Доходи»** (наказ Міністерства фінансів України від 12.10.2010 № 1202)
- **План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі** (наказ Міністерства фінансів України від 31.12.13 р. № 1203)
- **Типова кореспонденція субрахунків бухгалтерського обліку для відображення операцій з активами, капіталом та зобов'язаннями розпорядниками бюджетних коштів та державними цільовими фондами** (наказ Міністерства фінансів України від 29.12.15 р. № 1219)

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Терміни НП(С)БОДС 124 «Доходи»

Необмінна операція

господарська операція, яка не передбачає передачі активів, послуг (робіт) в обмін на отриманий дохід або активи, але може передбачати виконання певних умов

Обмінна операція

господарська операція з продажу/придбання активів в обмін на грошові кошти, послуги (роботи), інші активи або погашення зобов'язань

Податкова подія

подія, що свідчить про настання податкових зобов'язань

Роялті

платежі будь-якого виду, одержані як винагорода за користування або за надання права на користування об'єктом права інтелектуальної власності

Трансферти

кошти, одержані з бюджетів усіх рівнів, від інших держав або міжнародних організацій на безоплатній та безповоротній основі

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Класифікація доходів за НП(С)БОДС 124

➤ Доходи від **обмінних операцій**:

- ✓ бюджетне асигнування
- ✓ доходи від надання послуг
- ✓ доходи від продажу
- ✓ доходи від відсотків, роялті та дивідендів
- ✓ Інші доходи від обмінних операцій

➤ Доходи від **необмінних операцій**:

- ✓ податкові надходження
- ✓ неподаткові надходження (адміністративні збори та платежі)
- ✓ трансферти та кошти, що отримують бюджетні установи від підприємств, організацій, фізичних осіб та від інших бюджетних установ для виконання цільових заходів
- ✓ надходження до державних цільових фондів
- ✓ зобов'язання, що не підлягають погашенню

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Не визнаються доходами від обмінних операцій

- податок на додану вартість
- акцизний податок
- інші податкові надходження, що підлягають перерахуванню до бюджету та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Визнання доходів від необмінних операцій

Дохід	Умови визнання доходів від обмінних операцій
Від надходження податків, зборів і обов'язкових платежів	На дату настання податкової події
Ресурс, отриманий унаслідок необмінної операції	Існує ймовірність отримання майбутніх економічних вигід, пов'язаних з його використанням, та/або він має потенціал корисності; і достовірно можна оцінити його вартість
Від трансфертів	Визнається в міру виконання умов його отримання
Безоплатно отримані товари, роботи, послуги	У звітному періоду, в якому вони фактично були отримані
Зовнішня безоплатна допомога	На момент набуття чинності договором
Внутрішня безоплатна допомога	Коли вони були отримані
Суми штрафів, неустойки, пені	За датою фактичного їх надходження

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Бухгалтерське узагальнення інформації

Субрахунок 7011 «Бюджетні асигнування»

Облік доходів, отриманих за рахунок бюджетних асигнувань на виконання суб'єктом державного сектору своїх повноважень, визначених законодавством (крім асигнувань капітального характеру, які обліковуються у складі цільового фінансування)

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Цільове фінансування

На субрахунку 5411 «Цільове фінансування розпорядників бюджетних коштів» обліковуються кошти цільового фінансування, які спрямовуються на :

- придбання необоротних активів
- будівництво (придбання), модернізацію, реконструкцію та реставрацію
- придбання фінансових інвестицій

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Цільове фінансування

Субрахунок 5411 «Цільове фінансування розпорядників бюджетних коштів» **НЕ ЗАСТОСОВУЄТЬСЯ,**

у разі:

- Оприбуткування раніше не врахованих на балансі необоротних активів, які виявлені в результаті інвентаризації;
- Оприбуткування основних засобів, отриманих від ліквідації та розбирання необоротних активів;
- Безоплатного отримання необоротних активів (крім внутрішнього переміщення в межах органу, уповноваженого управляти об'єктами державної (комунальної) власності

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

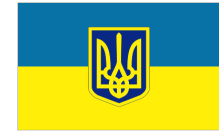
Співставлення кодів бюджетної класифікації субрахунку 54 «Цільове фінансування»

(лист Мінфіну від 30.12.2016 р. N 31-11420-06-5/37851)

- 2210 «Предмети, матеріали, обладнання та інвентар» *(в частині придбання інших необоротних матеріальних активів)*
- 2240 «Оплата послуг (крім комунальних)» *(в частині придбання інших необоротних матеріальних активів)*
- 2260 «Видатки та заходи спеціального призначення» *(в частині придбання інших необоротних матеріальних активів)*
- 3110 «Придбання обладнання і предметів довгострокового користування»
- 3120 «Капітальне будівництво (придбання)»
- 3130 «Капітальний ремонт»
- 3140 «Реконструкція та реставрація»
- 3150 «Створення державних запасів і резервів»
- 3160 «Придбання землі та нематеріальних активів»

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Бухгалтерське узагальнення інформації

На субрахунку **7112 «Дохід від оприбуткування активів, раніше не врахованих в балансі»** ведеться облік доходів від оприбуткування основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів, виробничих запасів, малоцінних та швидкозношуваних предметів та інших нефінансових активів,

- які виявлені в результаті інвентаризації
- отримані внаслідок демонтажу
- отримані в результаті списання майна тощо

та будуть використовуватись для потреб установи

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Співставлення субрахунків з обліку доходів бюджетній класифікації: доходи за обмінними операціями

7011 "Бюджетні асигнування"	2110 "Оплата праці" 2120 "Нарахування на оплату праці" 2200 "Використання товарів і послуг"
7111 "Доходи від реалізації продукції (робіт, послуг)"	25010100 "Плата за послуги, що надаються бюджетними установами згідно з їх основною діяльністю" 25010200 "Надходження бюджетних установ від додаткової (господарської) діяльності"
7211 "Доходи від реалізації активів"	25010400 "Надходження бюджетних установ від реалізації в установленому порядку майна (крім нерухомого майна)"
7311 "Фінансові доходи розпорядників бюджетних коштів"	25020300 "Кошти, що отримують вищі та професійно-технічні навчальні заклади від розміщення на депозитах тимчасово вільних бюджетних коштів, отриманих за надання платних послуг, якщо таким закладам законом надано відповідне право"

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Співставлення субрахунків з обліку доходів бюджетній класифікації: доходи за обмінними операціями

7411 "Інші доходи за обмінними операціями"

25010300 "Плата за оренду майна бюджетних установ"
25020400 "Кошти, отримані від реалізації майнових прав на фільми, вихідні матеріали фільмів та фільмокопій, створені за бюджетні кошти як за державним замовленням, так і на умовах фінансової підтримки";

- ✓ доходи від операцій з дооцінки,
- ✓ відновлення корисності активів відображаються за відповідним кодом класифікації доходів, **за рахунок яких здійснювалося придбання активу**, що дооцінюється або корисність якого відновлюється,
- ✓ **нарахована курсова різниця** при збільшенні курсу - за тим кодом класифікації доходів, за яким надійшла валюта

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Співставлення субрахунків з обліку доходів бюджетній класифікації: доходи за необмінними операціями

7511 "Доходи за необмінними операціями"

25020100 "Благодійні внески, гранти та дарунки"

25020200 "Кошти, що отримують бюджетні установи від підприємств, організацій, фізичних осіб та від інших бюджетних установ для виконання цільових заходів, у тому числі заходів з відчуження для суспільних потреб земельних ділянок та розміщених на них інших об'єктів нерухомого майна, що перебувають у приватній власності фізичних або юридичних осіб"

- ✓ доходи від **списання сум кредиторської заборгованості**, строк позовної давності якої минув;
- ✓ **сум депонентської заборгованості**, строк позовної давності якої минув, відображаються за відповідним кодом бюджетної класифікації доходів, за рахунок яких була здійснена операція, в результаті якої виникла така заборгованість

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

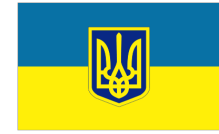
Україна

Операції з плати за послуги

№ Т/К	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
9.6	Нарахування суми надходжень від реалізації робіт, послуг, виробів і продукції	2111, 6212	7111
9.7	Нарахування сум податку на додану вартість, що входять до складу вартості робіт, послуг, виробів і продукції, які підлягають перерахуванню в бюджет	7111	6311
9.8	Надходження коштів від реалізації робіт, послуг, виробів і продукції	2311, 2313	2111, 6212
9.9	Перерахування в бюджет сум податку на додану вартість, що входять до складу вартості робіт, послуг, виробів і продукції	6311	2311, 2313

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Операції з оренди майна

№ Т/К	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
9.10	Нарахування плати за оренду майна	2117	7411

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Нормативно – правові акти з обліку витрат

- **Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 135 «Витрати»** (наказ Міністерства фінансів України від 18.05.2012 № 568)
- **План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі** (наказ Міністерства фінансів України від 31.12.13 р. № 1203)
- **Типова кореспонденція субрахунків бухгалтерського обліку для відображення операцій з активами, капіталом та зобов'язаннями розпорядниками бюджетних коштів та державними цільовими фондами** (наказ Міністерства фінансів України від 29.12.15 р. № 1219)

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Терміни НП(С)БОДС 135 «Витрати»

Елемент витрат

Сукупність економічно однорідних витрат

Запозичення

Позики, векселі, облігації, а також інші види короткострокових і довгострокових зобов'язань, на які нараховуються відсотки

Об'єкт витрат

Продукція, роботи, послуги або вид діяльності суб'єкта державного сектору, які потребують визначення пов'язаних з їх виробництвом (виконанням) витрат

Фінансові витрати

Витрати на сплату відсотків та інші витрати, пов'язані із запозиченням коштів, понесені суб'єктом державного сектору

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Класифікація витрат

➤ Витрати за **обмінними операціями**

- ✓ оплата праці
- ✓ відрахування на соціальні заходи
- ✓ матеріальні витрати
- ✓ амортизація
- ✓ фінансові витрати
- ✓ інші витрати за обмінними операціями

➤ Витрати за **необмінними операціями**

- ✓ трансферти
- ✓ інші витрати за необмінними операціями

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Визнання витрат за обмінними операціями

Витрати	Умови визнання
Пов'язані із виконанням своїх повноважень, визначених законодавством, або передачею активу, послуг (робіт)	Одночасно із зменшенням активу або збільшенням зобов'язання
Пов'язані з наданням послуг (виконанням робіт)	Одночасно з отриманням доходу або виходячи із умов договору та ступеня завершеності операції з надання послуг (виконання робіт) на дату балансу, якщо може бути достовірно оцінений результат цієї операції
Фінансові витрати	Коли були нараховані (визнані зобов'язаннями)
Інші витрати за обмінними операціями	У порядку, визначеному відповідними національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку в державному секторі

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Визнання витрат за необхідними операціями

Витрати	Умови визнання
За необхідними операціями	Одночасно з вибуттям активів (коштів, товарів, робіт, послуг), що призводить до зменшення майбутніх економічних вигід та/або потенціалу корисності, пов'язаних з використанням цього активу, та за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені
Сума дебіторської заборгованості бюджету	Списана відповідно до законодавства у цьому звітному періоді

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Не визнаються витратами

- **Платежі за договорами комісії, агентськими договорами та іншими аналогічними договорами на користь комітента, принципала**
- **Попередня (авансова) оплата запасів, робіт, послуг**
- **Витрати, які відображаються зменшенням власного капіталу** відповідно до НП(С)БОДС

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Бухгалтерське узагальнення інформації

8011 «Витрати на оплату праці»

8012 «Відрахування на соціальні заходи»

8013 «Матеріальні витрати»

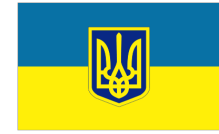
8311 «Фінансові витрати»

8411 «Інші витрати за обмінними операціями»

8511 «Витрати за необмінними операціями»

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Співставлення субрахунків з обліку витрат бюджетній класифікації: витрати за обмінними операціями

8011, 8111 "Витрати на оплату праці"	2110 "Оплата праці" 2280 "Дослідження і розробки, окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм" - видатки на оплату праці працівників вищих навчальних закладів та наукових установ
8012, 8112 "Відрахування на соціальні заходи"	2120 "Нарахування на оплату праці", 2280 "Дослідження і розробки, окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм" - нарахування на фонд оплати праці працівників вищих навчальних закладів та наукових установ
8013, 8113 "Матеріальні витрати"	2210 "Предмети, матеріали, обладнання та інвентар" 2220 "Медикаменти та перев'язувальні матеріали" 2230 "Продукти харчування" 2240 "Оплата послуг (крім комунальних)" 2260 "Видатки та заходи спеціального призначення" 2270 "Оплата комунальних послуг та енергоносіїв" 2280 "Дослідження і розробки, окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм" (крім видатків за 2110; 2120; 2700)

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Співставлення субрахунків з обліку витрат бюджетній класифікації: витрати за обмінними операціями

8014, 8114 "Амортизація"	-
8115 "Інші витрати"	
8211 "Собівартість проданих активів"	2110 "Оплата праці" 2120 "Нарахування на оплату праці" 2200 "Використання товарів і послуг"
8212 "Витрати, пов'язані з реалізацією майна"	2240 "Оплата послуг (крім комунальних)" - проведення експертної оцінки транспортних засобів, виготовлення технічної документації на земельні ділянки; експертних висновків, оплата послуг сторонніх фахівців (адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, юридичних осіб та суб'єктів господарювання) тощо

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

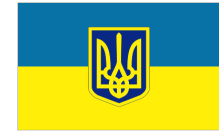
Україна

Співставлення субрахунків з обліку витрат бюджетній класифікації: витрати за обмінними операціями

8311 "Фінансові витрати"	2410 "Обслуговування внутрішніх боргових зобов'язань" 2420 "Обслуговування зовнішніх боргових зобов'язань"
8411 "Інші витрати за обмінними операціями"	2250 "Видатки на відрядження" 2800 "Інші поточні видатки" - втрати, пов'язані із зменшенням корисності активу, від зміни курсу гривні до іноземної валюти, суми знецінення (уцінки) необоротних активів

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Співставлення субрахунків з обліку витрат бюджетній класифікації: витрати за необмінними операціями

8511 "Витрати за необмінними операціями"

2600 "Поточні трансферти"

2700 "Соціальне забезпечення"

2280 "Дослідження і розробки, окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм" - соціальне забезпечення у вищих навчальних закладах та наукових установах

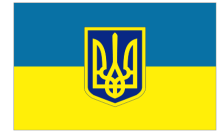
3230 "Капітальні трансферти урядам іноземних держав та міжнародним організаціям"

3240 "Капітальні трансферти населенню"

2800 "Інші поточні видатки" списання дебіторської заборгованості відображається за тим кодом економічної класифікації видатків бюджету, за яким обліковується така заборгованість

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Склад собівартості продукції (робіт, послуг)

- Прямі матеріальні витрати
- Прямі витрати на оплату праці
- Інші прямі витрати
- Змінні загальновиробничі та постійні розподілені загальновиробничі витрати

Перелік статей і склад виробничої собівартості товарів (робіт і послуг) встановлюється суб'єктом державного сектора за погодженням із Міністерствами відповідно до галузевих особливостей

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Формування собівартості

Вимоги НП(С)БОДС

НП(С)БОДС 135
«Витрати»

НП(С)БОДС 123
«Запаси»

НП(С)БОДС 122
«Нематеріальні
активи»

НП(С)БОДС 121
«Основні засоби»

НП(С)БОДС 128
«Зобов'язання»

НП(С)БОДС 132
«Виплати
працівникам»

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Виробництво продукції (робіт, послуг)

№ Т/К	Зміст операції	Дебет	Кредит
9.1	Витрат із заробітної плати працівникам, пов'язаних з організацією та наданням послуг, виготовленням продукції, виконанням робіт	8111	6511
		16	8111
9.2	Нарахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування	8112	6313
		16	8112
9.3	Передача матеріалів і продуктів харчування в переробку	8113	15
		16	8113

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Аналітичний облік доходів і витрат

Книги і картки аналітичного обліку

(наказ Міністерства фінансів України від 29.06.2017 № 604)

- Картка аналітичного обліку касових видатків
- Картка аналітичного обліку фактичних видатків
- Картка аналітичного обліку відкритих (виділених) асигнувань
- Картка аналітичного обліку капітальних видатків
- Картка аналітичного обліку доходів від реалізації продукції (робіт, послуг)
- Картка аналітичного обліку фінансових доходів (відсотків, роялті, дивідендів)

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Аналітичний облік доходів і витрат

Меморіальні ордери

(наказ Міністерства фінансів України від 08.09.2017 року N 755)

Меморіальний ордер № 12 «Зведення накопичувальних відомостей про витрачання продуктів харчування»

Меморіальний ордер № 13 «Накопичувальна відомість витрачання виробничих запасів»

Меморіальний ордер № 14 «Накопичувальна відомість нарахування доходів спеціального фонду суб'єктів державного сектору»

Меморіальний ордер № 15 «Зведення відомостей за розрахунками з батьками на утримання дітей»

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Фінансовий результат

Рахунок 55 «Фінансовий результат» призначено для обліку й узагальнення інформації результатів виконання бюджету (кошторису) суб'єктами державного сектору

Субрахунки:

- **5511** «Фінансові результати виконання кошторису звітного періоду» ведеться облік фінансових результатів виконання кошторису (бюджету) за звітний період розпорядниками бюджетних коштів (державними цільовими фондами).
- **5512** «Накопичені фінансові результати виконання кошторису» ведеться облік фінансових результатів виконання кошторису (бюджету) за попередні звітні періоди розпорядниками бюджетних коштів (державними цільовими фондами).

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

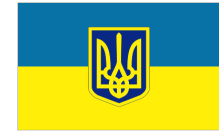
Україна

Списання доходів на фінансовий результат

№ Т/К	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
6.8	Віднесення суми доходів на фінансовий результат звітного періоду	7 клас	5511 «Фінансові результати виконання кошторису звітного періоду»

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Списання витрат на фінансовий результат

№ Т/К	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
6.8	Віднесення суми витрат на фінансовий результат звітного періоду	5511 «Фінансові результати виконання кошторису звітного періоду»	8 клас

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Списання сум депонентської заборгованості, строк позовної давності якої минув, на фінансовий результат

№ Т/К	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
6.6	Списання сум дебіторської заборгованості, строк позовної давності якої минув	6412 «Розрахунки з депонентами»	5512 «Накопичені фінансові результати виконання кошторису»

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Списання сум кредиторської заборгованості, строк позовної давності якої минув, на фінансовий результат

№ Т/К	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
6.5	Списання сум кредиторської заборгованості, строк позовної давності якої минув	6415 «Розрахунки з іншими кредиторами», 6211 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	5512 «Накопичені фінансові результати виконання кошторису»

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Накопичення фінансового результату

№ Т/К	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
6.7	Віднесення суми профіциту звітного періоду до накопичених фінансових результатів	5511 «Фінансові результати виконання кошторису звітного періоду»	5512 «Накопичені фінансові результати виконання кошторису»

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Накопичення фінансового результату

№ Т/К	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
6.8	Віднесення суми дефіциту звітнього періоду до накопичених фінансових результатів	5512 «Накопичені фінансові результати виконання кошторису»	5511 «Фінансові результати виконання кошторису звітнього періоду»

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Дякую за увагу!

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Тема

«Модернізація бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі: застосування НП(С)БОДС 128 та інших нормативно-правових актів щодо обліку зобов'язань розпорядників коштів місцевих бюджетів»

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

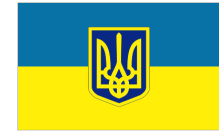
Україна

Зміст

1. Визнання та оцінка зобов'язань
2. Відображення у обліку зобов'язань, за якими минув термін позовної діяльності
3. Облік доходів майбутніх періодів

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

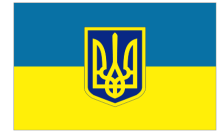
Україна

Нормативно - правове забезпечення

- **Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 128 «Зобов'язання»** (наказ Міністерства фінансів України від від 11.08.2011 № 1022)
- **Порядок бухгалтерського обліку окремих активів та зобов'язань бюджетних установ** (наказ Міністерства фінансів України від 02.04.2014 № 372)
- **Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку НП(С)БОДС 134 «Фінансові інструменти»** (наказ Міністерства фінансів України від 18.05.12 р. № 568)
- **План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі** (наказ Міністерства фінансів України від 31.12.13 р. № 1203)
- **Типова кореспонденція субрахунків бухгалтерського обліку для відображення операцій з активами, капіталом та зобов'язаннями розпорядниками бюджетних коштів та державними цільовими фондами** (наказ Міністерства фінансів України від 29.12.15 р. № 1219)

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Сутність зобов'язань

Зобов'язання – це обов'язок однієї сторони вчинити дію на користь другої сторони, наприклад виконати роботу, надати послугу або передати товар

(п. 1 ст. 509 Цивільного кодексу)

непередбачене зобов'язання - це:

1) зобов'язання, що може виникнути внаслідок минулих подій та існування якого буде підтверджено лише після того, як відбудеться або не відбудеться одна чи більше невизначених майбутніх подій, над якими суб'єкт державного сектору не має повного контролю; або

2) теперішнє зобов'язання, що виникає внаслідок минулих подій, але не визнається, оскільки малоймовірно, що для врегулювання зобов'язання потрібно буде використати ресурси, які втілюють у собі економічні вигоди та потенціал корисності, або оскільки суму зобов'язання не можна достовірно визначити

(НП(С)БОДС 128 п. 4 розд. I)

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Сутність зобов'язань за НП(С)БОДС 134

Визначає фінансове зобов'язання, як один із фінансових інструментів бухгалтерського обліку

Фінансове зобов'язання – це контрактне зобов'язання:

- а) передати грошові кошти або інший фінансовий актив
- б) обмінятися фінансовими інструментами на потенційно не вигідних умовах

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Класифікація зобов'язань за НП(С)БОДС 128

- **Довгострокові** - зобов'язання, строк яких підлягає погашенню протягом більш ніж один рік
- **Поточні** - зобов'язання, які підлягають погашенню менш ніж протягом 12 місяців
- **Непередбачені** - зобов'язання, яке не відповідає критеріям визнання
- **Доходи майбутніх періодів** - доходи у вигляді одержаних авансових платежів за здані в оренду основні засоби та інші необоротні активи

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Визнання та оцінка зобов'язань

за умови:

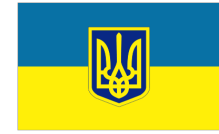
якщо його оцінка може бути достовірно визначена
та існує ймовірність зменшення економічних вигід
або

потенціалу корисності у майбутньому внаслідок його
погашення

Якщо на дату балансу раніше визнане зобов'язання не
підлягає погашенню, то його сума включається до складу
доходу звітного періоду

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Особливості класифікації зобов'язань за бюджетним законодавством

Бюджетний кодекс України

- **бюджетне зобов'язання, ст. 2 БКУ**
- **довгострокове зобов'язання за енергосервісом, ст. 2 БКУ**

Розпорядники бюджетних коштів беруть бюджетні зобов'язання та здійснюють платежі (ст. 48 БКУ)

- **За загальним фондом** - тільки в межах бюджетних асигнувань, встановлених кошторисами, враховуючи необхідність виконання бюджетних зобов'язань минулих років, узятих на облік органами Державного казначейства України; щодо завдань (проектів) Національної програми інформатизації – після їх погодження з Генеральним державним замовником Національної програми інформатизації – центральним органом виконавчої влади, визначеним Кабінетом Міністрів України
- **За спеціальним фондом** - виключно в межах відповідних фактичних надходжень спеціального фонду бюджету (з дотриманням вимог частини другої статті 57 БКУ)

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Особливості класифікації зобов'язань за бюджетним законодавством

Бюджетний кодекс України ч. 4 ст. 48

Зобов'язання, взяті учасником бюджетного процесу **без відповідних бюджетних асигнувань** або з перевищенням повноважень, встановлених БКУ та законом про Державний бюджет України (рішенням про місцевий бюджет), **не вважаються бюджетними зобов'язаннями** (крім витрат, що здійснюються відповідно до частини шостої цієї статті) і **не підлягають оплаті за рахунок бюджетних коштів**. Взяття таких зобов'язань є порушенням бюджетного законодавства

Витрати бюджету на покриття таких зобов'язань не здійснюються

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Особливості класифікації зобов'язань за бюджетним законодавством

Порядок реєстрації та обліку бюджетних зобов'язань розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів в органах Державної казначейської служби України

(наказ Міністерства фінансів України від 02.03.2012 № 309)

- **бюджетне фінансове зобов'язання** - зобов'язання розпорядника бюджетних коштів (одержувача бюджетних коштів) сплатити кошти за будь-яке здійснене відповідно до бюджетного асигнування розміщення замовлення, укладення договору, придбання товару, послуги чи здійснення інших аналогічних операцій протягом бюджетного періоду відповідно до законодавства
- **зобов'язання** - будь-яке розміщення замовлення, укладення договору чи виконання інших аналогічних операцій, здійснене розпорядником або одержувачем бюджетних коштів без відповідних бюджетних асигнувань або з порушенням норм, установлених Бюджетним кодексом України, законом України про Державний бюджет України та рішенням про місцевий бюджет
- **фінансове зобов'язання** - будь-яке придбання товару, послуги чи виконання інших аналогічних операцій, здійснених розпорядником або одержувачем бюджетних коштів протягом бюджетного періоду з порушенням норм, установлених Бюджетним кодексом України, законом про Державний бюджет України та рішенням про місцевий бюджет

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Облік зобов'язань

Субрахунки плану рахунків:

- **Рахунок 60** «Довгострокові зобов'язання»
- **Рахунок 61** «Поточна заборгованість за кредитами та позиками»
- **Рахунок 62** «Розрахунки за товари, роботи, послуги»
- **Рахунок 63** «Розрахунки за податками і зборами»
- **Рахунок 64** «Інші поточні зобов'язання»
- **Рахунок 65** «Розрахунки з оплати праці»
- **Рахунок 66** «Зобов'язання за внутрішніми розрахунками»
- **Рахунок 67** «Забезпечення майбутніх витрат і платежів»
- **Рахунок 68** «Зобов'язання за надходженнями до бюджету»
- **Рахунок 69** «Доходи майбутніх періодів»

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Облік доходів майбутній періодів

№ Т/К	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
9.12	Надходження коштів від реалізації робіт, послуг, виробів і продукції, які підлягають включенню до доходів у майбутніх звітних періодах	2313	6911
9.13	Включення до складу доходів звітного періоду суми одержаних доходів майбутніх періодів	6911	7111, 7411

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Термін виникнення простроченої кредиторської заборгованості

Прострочена кредиторська заборгованість виникає на **30-й день**

✓ після закінчення строку обов'язкового платежу згідно з укладеними договорами

або

✓ якщо дата платежу не визначена – після отримання підтвердних документів за отримані товари, виконані роботи, надані послуги

(п. 1.2 Порядку № 372)

Прострочена кредиторська та дебіторська заборгованість, має загальний строк позовної давності, який згідно зі *ст. 257 ЦК* становить **3 роки**. Протягом усього цього строку установа зобов'язана вживати заходів щодо погашення заборгованості

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Списання кредиторської заборгованості

- Кредиторська заборгованість, строк позовної давності якої минув, за загальним та спеціальним фондами відповідного бюджету (крім власних надходжень бюджетних установ) **списується установами щокварталу**
- **З метою визначення кредиторської заборгованості, строк позовної давності якої минув** комісія, призначена розпорядчим документом керівника установи, проводить інвентаризацію розрахунків
- **Списання кредиторської заборгованості, строк позовної давності якої минув** головні розпорядники коштів, центральні органи виконавчої влади проводять, на підставі розпорядчого документа керівника установи

(пункт 4.3 розділу IV Порядку N 372)

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Аналітичний облік зобов'язань (кредиторської заборгованості)

Меморіальний ордер № 6 «Накопичувальна відомість за розрахунками з кредиторами» (форму затверджено наказом Мінфіну від 08.09.17 р. № 755)

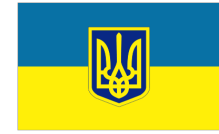
По кожній організації вказується:

- дата виникнення заборгованості;
- номер документа;
- назва кредитора;
- залишок заборгованості на початок місяця;
- обороти за дебетом та кредитом у розрізі кореспондуючих рахунків; визначається залишок на кінець місяця

Записи ведуться за кожним кредитором у розрізі КЕКВ

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Аналітичний облік зобов'язань

Книга аналітичного обліку асигнувань та взятих зобов'язань
(наказ Міністерства фінансів України від 29.06.2017 № 604)

Меморіальні ордери

(наказ Міністерства фінансів України від 08.09.2017 року N 755)

Меморіальний ордер № 5 «Зведення розрахункових відомостей із заробітної плати та стипендій»

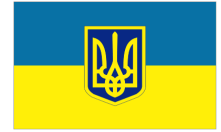
Меморіальний ордер № 6 «Накопичувальна відомість за розрахунками з кредиторами»

Меморіальний ордер № 7 «Накопичувальна відомість за розрахунками в порядку планових платежів»

Меморіальний ордер № 8 «Накопичувальна відомість за розрахунками з підзвітними особами»

Цей Проект фінансується
Європейським Союзом

Україна

Дякую за увагу!